

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
16.05.2003
Hetkel kehtiv
RT I 2003, 40, 275

Vähemusrahvuse kultuurinõukogu valimise eeskiri

Vastu võetud 06.05.2003 nr 137

Määrus kehtestatakse «[Vähemusrahvuse kultuuriautonomia seaduse](#)» (RT I 1993, 71, 1001; 2002, 53, 336; 62, 376) § 14 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega sätestatakse vähemusrahvuse kultuurinõukogu (edaspidi *kultuurinõukogu*) valimise läbiviimise põhimõtted.

(2) Käesolevas määruses reguleerimata küsimustes lähtutakse «Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadusest» (RT I 2002, 36, 220; 57, 355; 63, 387; 68, 407; 72, õiend).

§2. Valimiste aeg

Kultuurinõukogu valitakse valimiste peakomitee poolt kindlaksmääratud kolme päeva jooksul, mille hulgas on ka pühapäev. Kultuurinõukogu valitakse kolmeks aastaks.

§3. Üldine valimisõigus

Valimisõiguslik on vähemusrahvuse rahvusnimekirja alusel valijate nimekirja kantud isik, kes on valimiste kolmandaks päevaks saanud 18-aastaseks.

2. peatükk VALIMISRINGKONNAD JA -JAOSKONNAD

§4. Valimisringkondade moodustamine

(1) Valimiste peakomitee moodustab valimisringkonnad hiljemalt 60. päeval enne valimiste esimest päeva.

(2) Valimiste peakomitee võib moodustada valimiste läbiviimiseks ühe valimisringkonna.

(3) Valimiste peakomitee otsuses valimisringkondade moodustamise kohta määratakse ringkondade numeratsioon, piirid ning mandaatide arv igas ringkonnas.

(4) Mandaatide arvu määramisel lähtub valimiste peakomitee «Vähemusrahvuse kultuuriautonomia seaduse» § 18 lõikest 1.

§5. Valimisjaoskondade moodustamine

(1) Hääletamise korraldamiseks moodustatakse valimisringkonna territooriumil valimisjaoskonnad.

(2) Valimiste peakomitee moodustab valimisjaoskonnad hiljemalt 40. päeval enne valimiste esimest päeva. Valimiste peakomitee otsuses valimisjaoskondade moodustamise kohta määratakse kindlaks valimisjaoskondade numeratsioon ning nende piirid.

3. peatükk VALIMISKOMISJONID

§6. Valiskomisjonide liigid

(1) Valimisi korraldavad valimiste peakomitee ja vajaduse korral tema poolt moodustatud valimiste kohalikud komisjonid.

(2) Kui valimiste kohalikke komisjone ei moodustata, täidab käesolevas määruses valimiste kohalikule komisjonile pandud ülesandeid valimiste peakomitee.

§7. Valimiste peakomitee moodustamine

(1) Valimiste peakomitee valib rahvusliku kultuuriühingu või ühingute liidu pädev organ, kelle koosseisu kinnitab Vabariigi Valitsus, nimetades ühtlasi oma esindaja valimiseeskirja nõuete täitmise kontrollimiseks.

(2) Valimiste peakomitee koosseisu kuuluvad esimees, sekretär ja kuni 5 liiget.

§8. Valimiste peakomitee pädevus

(1) Valimiste peakomitee pädevusse kuulub:

1) korraldava iseloomuga juhendite andmine kultuurinõukogu valimiste läbiviimise, kokkuvõtete tegemise ja tulemuste avaldamise korra kohta;

2) vajaduse korral valimiste kohalike komisjonide moodustamine, nende juhendamine ja järelevalve nende tegevuse üle;

3) valimiste eelarve kinnitamine;

4) registreerimiseks esitatud kandidaatide registreerimine.

(2) Valimiste peakomitee juhendile kirjutavad alla peakomitee esimees ja sekretär. Juhend jõustub selle allakirjutamise päevale järgneval päeval.

(3) Valimiste peakomitee pädevuses oleva üksikküsimuse lahendamiseks võtab valimiste peakomitee vastu otsuse. Otsusele kirjutab alla peakomitee esimees. Otsus jõustub allakirjutamisega.

(4) Valimiste peakomitee juhendid ja otsused on valimiste kohalikele komisjonidele kohustuslikud.

(5) Valimiste peakomiteel on õigus kaasata valimiste tehniliseks läbiviimiseks konsultante.

§9. Valimiste kohaliku komisjoni moodustamine

(1) Valimiste kohalik komisjon moodustatakse vajaduse korral hiljemalt 10. päeval enne valimiste esimest päeva.

(2) Valimiste peakomitee moodustab valimiste kohaliku komisjoni 5-liikmelisena, määrates ka kuni kolm asendusliiget, kes komisjoni volituste ajal valimiste peakomitee määratud järjekorras asuvad nende komisjoni liikmete asemele, kelle volitused on peatunud või lõppenud.

(3) Valimiste kohaliku komisjoni esimehe, aseesimehe ja sekretäri valib komisjon oma liikmete hulgast.

§10. Valimiste kohaliku komisjoni pädevus

Valimiste kohaliku komisjoni ülesanne on korraldada hääletamine ja teha kindlaks hääletamistulemused valimisjaoskonnas ning täita muid käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid.

4. peatükk

KANDIDAATIDE REGISTREERIMISEKS ESITAMINE JA REGISTREERIMINE

§11. Valijate nimekiri

(1) Valijate arvestus toimub valijate nimekirja järgi, mis koostatakse vähemusrahvuse rahvusnimekirja alusel.

(2) Valijate nimekiri avaldatakse tutvumiseks vähemalt kaks kuud enne valimiste esimest päeva.

(3) Igal valijate nimekirja kantud isikul on õigus pöörduda valimiste peakomitee või valimiste kohaliku komisjoni poole oma nime kustutamiseks valijate nimekirjast hiljemalt kaks nädalat enne valimiste esimest päeva.

(4) Valija võib kontrollida enda kohta valijate nimekirja kantud andmete õigsust ja vigade leidmise korral esitada valimiste peakomiteele või valimiste kohalikule komisjonile taotluse vigade parandamiseks. Viga valijate nimekirjas parandatakse viivitamata dokumentide alusel, mis tõendavad, et nimekirja kantud andmetes on viga.

§12. Kandidaatide registreerimiseks esitamine

(1) Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab järgmisel päeval pärast mandaatide jaotamist valimisringkondade vahel.

(2) Kultuurinõukogu valimistel võib kandidaadi registreerimiseks esitada iga vähemusrahvuse rahvusnimekirja kantud hääleõigusliku isiku, kelle püsiv elukoht on vastavas valimisringkonnas. Püsiv elukoht on elukoht, mille aadressiandmed on kantud Eesti rahvastikuregistrisse.

(3) Kandidaadi registreerimiseks esitamise õigus on rahvusliku kultuuriühingu või ühingute liidu pädeval organil, samuti isikul, kes oma valimisringkonnas on kogunud enda või teise isiku kandidatuuri registreerimiseks esitamiseks vähemalt 20 vähemusrahvuse rahvusnimekirja kantud isiku toetusallkirjad.

(4) Kandidaadid esitatakse registreerimiseks valimiste peakomiteele valimisringkondade kaupa nimekirjadena või üksikkandidaatidena.

(5) Kandidaadi võib registreerimiseks esitada vaid ühes valimisringkonnas. Isik võib kandideerida üksikkandidaadina või olla ainult ühes kandidaatide nimekirjas.

(6) Üksikkandidaadi esitanud isik või rahvusliku kultuuriühingu või ühingute liidu pädev organ esitab kandidaadi või kandidaatide registreerimiseks valimiste peakomiteele kehtestatud vormi kohase registreerimisavalduse ja kandidaatide nimekirja ning kandideerimisdokumendid. Üksikkandidaadi esitamisel märgitakse kandidaadi nimi avalduses ja kandidaatide nimekirja ei esitata.

(7) Kandidaatide järjestuse nimekirjas määrab registreerimiseks esitaja.

§13. Dokumentide vastuvõtmine ja tagastamine

(1) Avaldused kandidaatide registreerimiseks, kandidaatide nimekirjad ja kandideerimisdokumendid esitatakse valimiste peakomiteele hiljemalt 40. päeval enne valimiste esimest päeva.

(2) Kui kandidaatide nimekirja või üksikkandidaadi registreerimiseks esitamisel puudub osa nõutavaid dokumente, neis on vigu või nad ei ole valimiste peakomitee kehtestatud vormi kohased, teeb neid vastu võttev valimiste peakomitee liige registreerimiseks esitajale ettepaneku nõutavate dokumentide esitamiseks või vigade parandamiseks. Kõik esitatud dokumendid tagastatakse esitajale. Dokumentide uuesti esitamisel loetakse need esmakordselt esitatuks ja võetakse arvele nende uuesti esitamise kuupäevaga.

(3) Kui kandidaatide nimekirja või üksikkandidaadi registreerimiseks esitatakse dokumendid valimiste esimesele päevale eelneval 40. päeval enne kella 18.00 ja selgub, et ei ole esitatud kõiki nõutavaid dokumente, et dokumentides ei ole kõiki vajalikke andmeid või et dokumendid ei ole valimiste peakomitee kehtestatud vormi kohased, võetakse dokumendid vastu. Sel juhul teeb valimiste peakomitee registreerimiseks esitajale ettepaneku puuduste või vigade kõrvaldamiseks esitatud dokumentides või valimiste peakomitee poolt kehtestatud vormi kohaste dokumentide esitamiseks hiljemalt valimiste esimesele päevale eelneval 38. päeval enne kella 18.00.

§14. Kandidaatide registreerimine

(1) Valimiste peakomitee registreerib kõik käesoleva määruse nõuete kohaselt registreerimiseks esitatud isikud nende registreerimiseks esitamise järjekorras pärast kandidaatide registreerimiseks esitamise tähtaja lõppemist hiljemalt 35. päeval enne valimiste esimest päeva.

(2) Registreerimisel antakse igale kandidaadile registreerimisnumber. Registreerimisnumbrid algavad ühest ja need antakse kandidaatidele registreerimiseks esitamise järjekorras.

§15. Kandidaatide täiendav registreerimiseks esitamine

(1) Kui mõnes valimisringkonnas on registreeritud kandidaate niisama palju või vähem, kui selles ringkonnas on mandaate, pöörduv valimiste peakomitee rahvusliku kultuuriühingu või ühingute liidu ning valijate poole ettepanekuga esitada täiendavalt kandidaate. Täiendavalt esitatud kandidaadid registreeritakse hiljemalt 15. päeval enne valimiste esimest päeva ja kantakse valimisringkonnas kandideerijate nimekirja.

(2) Kandidaatide täiendaval registreerimiseks esitamisel ja registreerimisel tuleb järgida §-des 12–14 sätestatud nõudeid.

(3) Kui 15. päeval enne valimiste esimest päeva on mõnes valimisringkonnas kandidaate niisama palju või vähem, kui selles ringkonnas on mandaate, võtab valimiste peakomitee vastu otsuse valimiste selles valimisringkonnas kuni ühe kuu võrra edasilükkamise kohta. Sel juhul koostab ja avalikustab valimiste peakomitee samaaegselt ka valimiste korraldamise ajakava.

§16. Valimisringkonna kandidaatide koondnimekiri

(1) Valimiste peakomitee koostab pärast kandidaatide registreerimist valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja.

(2) Registreeritud kandidaatide nimekirjad kantakse valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja vastavalt nende registreerimise järjekorrale.

(3) Üksikkandidaadid kantakse valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja kandidaatide nimekirjade järele, üksikkandidaatide registreerimiseks esitamise järjekorras.

(4) Kõik parandused ja muudatused registreeritud kandidaatide kohta kantakse viivitamata vastava valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja, kusjuures selle valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja trükitakse uuesti ja saadetakse kõigile sama valimisringkonna valimiste kohalikele komisjonidele. Eelmine nimekirja hävitatakse. Nimekirja ei muudeta pärast hääletamise algust.

5. peatükk HÄÄLETAMISE KORD

§17. Hääletamissedel

(1) Hääletamissedeli vormi kehtestab valimiste peakomitee.

(2) Valimiste peakomitee korraldab hääletamissedelite valmistamise ning valimiste kohalikele komisjonidele kättetoimetamise.

(3) Pärast hääletamissedelite kättesaamist paneb valimiste kohalik komisjon saadud sedelitele valimiste kohaliku komisjoni pitsati jäljendi.

§18. Hääletamise aeg

Valimiste päevadel algab hääletamine kell 9.00 ja lõpeb kell 18.00.

§19. Hääletamine

(1) Valija hääletab selles valimisjaoskonnas, mille valijate nimekirja ta on kantud, välja arvatud §-s 20 ettenähtud juhul.

(2) Valija kirjutab hääletamissedele selleks ettenähtud kohta selle oma elukohajärgse valimisringkonna kandidaadi registreerimisnumbri, kelle poolt ta hääletab.

§20. Väljaspool valimisjaoskonda toimuv hääletamine

(1) Hääletada on võimalik ka posti teel. Valija saadab valimisjaoskonnale, mille valijate nimekirja ta on kantud, taotluse hääletada posti teel.

(2) Taotluses valija:

- 1) tõendab oma vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele;
- 2) märgib oma elukoha aadressi.

(3) Taotlus peab olema saabunud valimisjaoskonda hiljemalt 10. päeval enne valimiste esimest päeva.

§21. Valimisdokumentide saatmine valijale

Valimisjaoskond saadab hiljemalt 5. päeval enne valimiste esimest päeva § 20 lõikes 1 nimetatud taotluse õigeaegselt saanud ning käesoleva määruse nõuetele vastavale isikule:

- 1) hääletamissedeli;
- 2) valimisringkonna kandidaatide koondnimekirja;
- 3) kaks ümbrikku.

§22. Posti teel hääletamine

(1) Valija täidab hääletussedeli käesolevas määruses sätestatud järgides. Valija paneb täidetud sedeli ühte valimisjaoskonna saadetud ümbrikku, mille paneb teise ümbrikku. Välimisele ümbrikule kirjutab valija oma nime, isikukoodi ja valimisringkonna numbri. Seejärel saadab valija hääletamissedeli valimisjaoskonnale.

(2) Posti teel saadetavad hääletamissedelid peavad olema valimisjaoskonda saabunud valimiste peakomitee määratud päeval.

(3) Posti teel hääletamise kulud § 20 lõikes 1 ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud toimingute osas kannab valija.

§23. Posti teel saabunud hääletamissedelite arvestamine hääletamistulemuste kindlakstegemisel

Posti teel hääletamise kohta teeb valimiste kohalik komisjon märke valijate nimekirja, avab välimise ümbriku, laseb sisemise ümbriku posti teel hääletajate hääletamiskasti ja pitseerib hääletamiskasti ava. Hääletamiskasti lastud ümbrikud avatakse pärast hääletamise lõppemist hääletamistulemuste kindlakstegemiseks.

6. peatükk
HÄÄLETAMIS- JA VALIMISTULEMUSTE KINDLAKSTEGEMINE

§24. Hääletamistulemuste kindlakstegemine valimiste kohalikus komisjonis

- (1) Hääletamistulemuste kindlakstegemine on avalik.
- (2) Hääletamiskastid avatakse pärast hääletamise lõppemist. Avamise juures peab olema üle poole valimiste kohaliku komisjoni koosseisust.
- (3) Enne hääletamiskastide avamist peab valimiste kohalik komisjon üle lugema ja kustutama kõik valijatele välja andmata jäänud, samuti nende poolt tagastatud rikutud hääletamissedelid. Hääletamissedelid kustutatakse sedeli nurga ärälõikamisega.
- (4) Enne hääletamiskastide avamist teeb valimiste kohalik komisjon valijate nimekirja alusel kindlaks nimekirja kantud valijate arvu, hääletamissedeli saamise kohta nimekirja antud allkirjade alusel sedeli saanud valijate arvu ning nimekirja posti teel hääletamise kohta märgitud valijate arvu ja kannab need vormikohasesse protokoll.
- (5) Hääletamiskasti avamisel kontrollitakse sellel oleva pitsatijäljendi seisukorda.
- (6) Posti teel hääletanute hääletamissedeleid sisaldavad sisemised ümbrikud avatakse, hääletamissedelite välisküljele pannakse valimiste kohaliku komisjoni pitsati jäljend ning need sedelid pannakse teiste sedelite hulka.
- (7) Valimiste kohalik komisjon teeb hääletamiskastis ning posti teel hääletajate hääletamiskastis olnud sedelite alusel kindlaks hääletamisest osavõtnud valijate arvu, kehtetute sedelite arvu, samuti kandidaatidele ja kandidaatide nimekirjadele antud häälte arvu ning kannab need vormikohasesse protokoll.
- (8) Hääletamistulemuste kindlakstegemise kohta koostatakse vormikohane protokoll. Protokollile kirjutavad alla komisjoni esimees ja sekretär. Protokollis märgitakse selle koostamise kuupäev ja kellaeg.
- (9) Pärast hääletamistulemuste kindlakstegemist pakitakse kehtivad sedelid kandidaatide kaupa, eraldi pakkidesse pannakse kehtetud sedelid, valijatele välja andmata jäänud ja valijate tagastatud rikutud sedelid. Pakile märgitakse, millise valimisjaoskonna sedelid, millised ja kui palju neid pakis on. Märkele kirjutab alla valimiste kohaliku komisjoni esimees.
- (10) Hääletamissedelid, valijate nimekirjad, hääletamistulemuste protokollid ja komisjoniliikmete eriarvamused edastatakse viivitamata valimiste peakomiteele.

§25. Valimistulemuste kindlakstegemine

- (1) Valimistulemuste kindlakstegemine on avalik.
- (2) Valimistulemused tehakse kindlaks valimisringkonniti. Iga valimisringkonna kohta arvutatakse lihtkvoot, mis saadakse valimisringkonnas antud kehtivate häälte arvu jagamisel selle ringkonna mandaatide arvuga.
- (3) Valituks osutub kandidaat, kellele antud häälte arv ületab lihtkvoodi või on sellega võrdne.
- (4) Valimisringkonnas lihtkvoodi alusel jaotamata jäänud mandaadid jaotatakse nimekirjamandaatidena nende nimekirjade vahel, kelle kandidaadid kogusid vastavas valimisringkonnas kokku vähemalt viis protsenti häälest.
- (5) Nimekirjamandaatide jaotamiseks reastatakse kandidaadid ringkonnanimikirjades vastavalt igäühele antud häälte arvule. Kui vähemalt kahele kandidaadile on antud võrdne arv hääli, siis reastatakse ettepoole see kandidaat, kes paiknes nimekirjas eespool.
- (6) Nimekirjamandaadid jaotatakse modifitseeritud *d'Hondt* jagajate meetodil jagajate jadadega 1, 2, 3, 4 jne. Seejuures jäetakse iga nimekirja võrdlusarvude arvutamisel vahele nii mitu jada esimest elementi, kui mitu mandaati sai nimekiri vastavas valimisringkonnas lihtkvoodi alusel. Kui vähemalt kahe nimekirja võrdlusarvud on võrdsed, saab mandaadi nimekiri, kelle kandidaadid on varem registreeritud.
- (7) Ümberreastatud kandidaatidega ringkonnanimikirjas saab nimekirjamandaadi kandidaat, kes on selles nimekirjas eespool. Mandaatide jaotamisel jäetakse vahele need kandidaadid, kes osutusid valituks lihtkvoodi alusel.
- (8) Kui kandidaatide nimekirjas olev kandidaat sureb või kustutatakse valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjast valimiste päeval, jäävad temale antud hääled samale nimekirjale. Surnud või valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjast kustutatud üksikkandidaadile antud hääli valimistulemuste kindlakstegemisel ei arvestata.

(9) Kui valimisringkonna kandidaatide koondnimekirjas on ainult üksikkandidaadid, osutuvad valituks enim hääli saanud kandidaadid. Kui vähemalt kahele kandidaadile on antud võrdne arv hääli, osutub valituks kandidaat, kes registreeriti varem.

(10) Kui pärast mandaatide jaotamist lihtkvoodi alusel ja nimekirjamandaatidena on osa mandaate jaotamata, osutub valituks ülejäänud kandidaatidest enim hääli saanud kandidaat.

(11) Valimistulemuste kohta koostab valimiste peakomitee vormikohase protokoll, millele kirjutab alla komisjoni esimees.

§26. Valimistulemuste kinnitamine

(1) Valimiste peakomitee avaldab valimistulemused kolmandal päeval pärast valimiste viimast päeva.

(2) Valimiste peakomitee kinnitab valimistulemused viivitamata pärast «Vähemusrahvuse kultuuriautonoomia seaduse» §-s 20 sätestatud protestide ja kaebuste lahendamist.

Peaminister Juhan PARTS

Kultuuriminister Urmas PAET

Rüigisekretär Aino LEPIK von WIRÉN